

Čitateljem v pouk in zabavo.

Strup iz zraka.

Kot vojno sredstvo prideta v poštev dve vrsti plinov, onih, ki se razblinijo, ter onih, ki ostanejo. Razven tega še lahko upredelimo strupene pline v take, ki takoj učinkujejo, ter v take, kojih učinek je čutiti še le čez nekaj časa. Zadnja upredelitev se nanaša na pline, s katerimi polnijo letalske bombe. V trenutku eksplozije napravijo ti plini gosto meglo. Trenutno, ko se razpoči bomba, se razširijo plini z bliskovico, ker so bili pred eksplozijo stisnjeni v ozek prostor. Plini, ki se razblinjajo pri srednji temperaturi, se spremenijo v sluhajih, da je temperatura, v kateri je eksplodirala bomba, enaka njihovi, v meglo. Če je pa temperaturna razlika velika, se spremenijo le deloma v meglo, deloma se zgostijo v vodne kapljice, ki počasi izpuhtevajo in je njih učinek radi tega tudi večji. Mesto da bi se dvignili v zrak, padejo na zemljo, zastrupijo zrak in človek ne more dihati. Zdravniška razprava o tem slednjem vprašanju pravi: »Pri bombnih strupenih plinih ne gre samo za zastrupljenje ljudi. Najpogreje poginejo mačke, podgane in gliste. Glist ne obvaruje zemlja. Pri pojavu strupenega plina prilezejo iz zemeljskih luknjic in poginejo zunaj na zraku. Znameniti kemik iz francoskega mesta Bordeaux trdi, da so najbolj opasni oni plini, ki prodrejo globoko v zemljo in izhlapevajo ter se držijo v zraku cele ure in dneve in jim niti vetrovi niso prav kos.

Do pred kratkem so zastopali mnenje, da so potrebne za povečanje učinkovitosti strupenih plinov čim težje bombe. V najnovejšem času so obrnili hrbte težkim bombam, ker jih spremljajo razni ter veliki nedostatk. Predvsem so težke bombe za letalo največja nevarnost. Ako spusti letalec več težkih bomb, lahko zgubi aeroplan vsled trenutnega zmanjšanja obteženja ali balasta ravnotežje. Nadalje je učinek težkih bomb veliko preveč osredotočen na eno točko. Je tako kakor pri puški na šibre. Ako ustrelimo iz bližine, porabimo mnogo materijala in gotovo zadujemo. Ravno tako je tudi z izstrelki, ki se razletijo preblizu na površju. Njih drobci dosežejo le malo žrtev, usmrtijo le one, katere je zadelo več drobcov. Tako streljanje je le potrata. Tudi vojni kemik bi postopal brezglavo, če bi uporabljal mnogo strupa za omejen prostor.

K zadnjemu še par tehničnih podrobnosti. Letalo frči s 140 km brzino v cikcak vijugah nad mestom. Aeroplan leti po možnosti proti vetru. V gotovih presledkih meče bombe, ki vsebujejo po 40 gramov strupenega plina. Je sicer na videz malo, a zadostuje, da zastrupi 1600 kub m površine.

Tekom ene minute preleti aeroplan 2½ km in oplini v tem času 480 tisoč kvadr. metrov.

Plin se širi po površju zemlje kakor vodne kapljice, katere vlivamo stopajoč iz škropilnice in škropeč zdaj na

levo zdaj na desno, da polijemo vrt. V začetku oplinjenja so plinovi najmanjši delci (molekili) raztrošeni na razdaljo 40 m. Veter jih spoji in po preteku malo časa že tvorijo strnjeno, neprodno odejo. — Najbolj nevaren način bombardiranja je metanje malih bomb v kolikor mogoče kratkem času, ker le na ta način postane učinek strupenih plinov uničujoč.

En štamperl za boljše prebavo.

Gospa beraču: »Ali vas ni sram, ker že zopet beračite? Pred eno uro sem vam dala kos svinjske pečenke in gosjo bedro.«

Berač: »Da, milostiva, boste pač razumeli, če vas prosim še za en štamperl radi boljše prebave.«

Hitrost.

»Kaj je hitrost?« je vprašal učitelj v šoli.

»Hitrost je tisto, s čimur kedo postavi vrela skledo na mizo!« se je glasil nagel odgovor.

Gledališki ravnatelj in igravec.

Igravec: »Mislite, g. ravnatelj, da bo moja vloga prijala gledalcem?«

Ravnatelj: »Sigurno. Saj vendar — umrete že koj v prvem dejanju.«

Mož in krčma.

Žena: »Moj mož gre vsak dan v krčmo, odkoder se vrne pijan domov.«

Soseda: »Ali nisi poskusila, da bi ga odvadila?«

Žena: »Seveda! Nobeden krožnik pri hiši ni več cel!«

Pri kosilu.

Mlada žena pravi med solzami: »Jaz sem prepričana, Lojze, da si vse pozabil, kar nama je govoril g. župnik pri poroki: »Ljubezen vse verjame, ljubezen vse upa, ljubezen vse veže!«

»Že prav, ni pa rekel: Ljubezen vse poje!«

Na sodišču.

Sodna obravnava je bila končana. — Sodnik obsojencu: »Obsojeni ste na 4 leta ječe in na 8 let izgona iz dežele. Še li imate kaj pripomniti?«

Obsojeni: »Najprej bi rad prestal izgon.«

Angleška predpotopna pošast.

Lansko leto je objela Angleško in sploh celi radovedni svet vest, da so videli v angleškem jezeru Loch Ness predpotopno pošast, ki bi naj bila velikanski zmaj. Razni očitvidci so začeli trditi ustmeno in po časopisju, kako so opazovali lintverja na sredini jezerskega valovja, zopet drugi so ga videli na suhem, tretji so ga celo srečali v smrtnem strahu. Enkrat se je pojavilo strašilo v noči, zopet drugič v me-

glenem jutru ali pod večer. Bogznaj koliko bogatih Angležev in premožnih radovednežev od drugod je brželo v okolico omenjenega jezera v upu, da bi postali deležni prikazni strašne pošasti. Cela zadeva z lintverjem je dobila s časom toliko resno lice, da so že stavili poslanci v londonski zbornici na vlado interpelacije, naj pošlje na lice mesta strokovnjake, ki bodo zagonetko raziskali in pojasnili javnosti, za kaj da gre v tem slučaju. Znameniti naravoslovci so objavljali po časopisju svoja mnenja. Nekateri so trdili, da bi bil pojav predpotopne pošasti mogoč, drugi so odločno zatrjevali, da je vse le plod domišljije. Več učenjakov se je celo naselilo ob jezeru, kjer so prežali noč in dan s fotografičnimi aparati na prikazen. Eden od učenih znanstvenikov je celo odkril v pesku ob jezeru stopinje lintverja, jih je natančno premeril, fotografiral in objavil posnetke po listih.

Jezerska pošast je največ koristila prebivalcem krog jezera. Vse krčme in hoteli so bili lansko poletje in jesen prenapolnjeni z bogatimi tujci, ki so čakali pri bogato obloženih mizah na prikazen pošasti. Objezerski hotelirji so ponujali radovednežem vsemogoče popise jezerskega čuda, katerega je seveda vsak drugi krčmar že videl, ali pa celo srečal ob obali. Statistično je dokazano, da so pustili tujci zadnje tedne lanske jeseni ob jezeru nad eden milijon funtov šterlingov.

Med preštevilnimi radovednimi obiskovalci je bil tudi angleški advokat. Prebil je nekaj dni ob jezeru, pustil si je povedati od tamošnjih hotelirjev vso lovsko latinščino o pošasti, sam ni videl ničesar. Ko se je vrnil od jezera v London nazaj, je vložil na sodišču tožbo proti hotelirju, ki je izrabljaj nekaj dni njegovo radovednost z očitno lažjo o lintverju, katerega sploh ni in je cela zadeva očitna goljufija. Advokat zahteva v tožbi odškodnino in povrnitev vseh stroškov, katere je imel z vožnjo, stanovanjem in s prehrano. Londonsko sodišče bo sedaj odločilo, ali je v jezeru Loch Ness strašni zmaj, ali ga ni in če niso vsi opisi pošastnih prikazovanj potegavščina iz koristoljubja?

Skrivalnica.

Kje je psiček?